

Sygnatura akt XVIII C 2255/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

(...), dnia 2 września 2015 r.

Sąd Rejonowy dla Łodzi-Śródmieścia w Łodzi XVIII Wydział Cywilny w następującym składzie:

Przewodniczący:SSR Krzysztof Kurosz

Protokolant:sekr. sąd. Magdalena Skonieczka

po rozpoznaniu w dniu 2 września 2015 r. Łodzi na rozprawie

sprawy z powództwa W. K.

przeciwko Przedsiębiorstwo (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w W.

- o zapłatę 9360,00 zł

zasądza od Przedsiębiorstwa (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w W. na rzecz W. K. kwotę 9.360,00 zł (dziewięciu tysięcy trzystu sześćdziesięciu złotych) z odsetkami ustawowymi od kwoty 4.680,00 zł od dnia 11 stycznia 2015 roku do dnia zapłaty oraz od kwoty 4.680,00 zł od dnia 11 lutego 2015 roku do dnia zapłaty a nadto kwotę 1517,00 zł (tysiąca pięciuset siedemnastu złotych) tytułem zwrotu kosztów procesu, w tym kwotę 1217 zł (tysiąca dwustu siedemnastu złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

XVIII C 2255/15

UZASADNIENIE

W pozwie z dnia 25 lutego 2015 r. małoletnia powódka W. K., reprezentowana przez przedstawicieli ustawowych, wniosła o zasądzenie od pozwanego Przedsiębiorstwa (...) sp. z o.o. w W. kwoty 9360,00 zł z ustawowymi odsetkami od kwoty 4.680 zł od dnia 11 stycznia 2015 roku do dnia zapłaty oraz od kwoty 4.680 zł od dnia 11 lutego 2015 r. do dnia zapłaty, jak również o zwrot kosztów procesu według norm przepisanych. W uzasadnieniu wskazano, że dochodzona kwota wynika z umowy sponsorskiej, która bez podstawy prawnej została przez pozwanego wypowiedziana.

/pozew – k. 3-5 /

Pozwany wniósł o oddalenie powództwa powołując się na skuteczność wypowiedzenia umowy przez pozwanego, należącego do grupy (...), dokonanego dwukrotnie, to jest w dniu 28 października 2014 r. w związku z rozwiązaniem współpracy Grupy (...) (do której należy pozwany) z (...) Związkiem (...) oraz w dniu 3 lutego 2015 r.

/ odpowiedź na pozew k. 26 - 28 /

Sąd Rejonowy ustalił, co następuje:

W dniu 24 czerwca 2014 r. została zawarta umowa sponsorska między małoletnią M. K. – sportowcem uprawiającym tenis ziemny a Przedsiębiorstwem (...) sp. z o.o. w W.. Przez zawarcie umowy Sponsor (pozwany) zobowiązał się do wsparcia finansowego Zawodnika (powódki) w zamian z używanie dostarczonych przez Sponsora koszulek, czapek i spodenek z logo Sponsora, dbania o wizerunek i dobre imię Sponsora jak również promowania pozwanego podczas wydarzeń sportowych (pkt. 1 umowy). Powódka zobowiązywała się do dołożenia wszelkich starań aby wyniki sportowe były jak najlepsze, jak również udzieliła zgody na wykorzystywanie przez pozwanego swojego wizerunku i danych osobowych w związku z promocją i reklamą pozwanego.

W zamian Sponsor zobowiązał się do przekazywania wynagrodzenia powódce w wysokości 4.680 zł w terminie do 10 – go każdego miesiąca przez okres 1 roku od lipca 2014 roku. Powódka zobowiązała się w umowie do wykorzystywania środków finansowych pochodzących z realizacji umowy na zrefinansowanie kosztów związanych z udziałem w turniejach krajowych i międzynarodowych oraz na bieżące wydatki związane z utrzymywaniem właściwej formy sportowej.

/umowa k. 12 – 13/

Umowa nie przewidywała innych obowiązków powódki. Strony zastrzegły na rzecz pozwanego możliwość wypowiedzenia umowy w wypadku, gdyby powódka nie wywiązywała się z obowiązków wynikających z umowy.

/umowa k. 13/

Pismem z dnia 28 października 2014 r. pozwany wypowiedział umowę sponsorską ze skutkiem na 30 listopada 2014 r., podając jako przyczynę zakończenie współpracy między (...) Związkiem (...) a grupą (...), w skład której wchodzi pozwany.

/pismo k. 14/

Pozwany jest członkiem grupy (...).

/Okoliczność niesporna/

Pismem z dnia 8 grudnia 2014 r. pozwany zwrócił się do przedstawicieli ustawowych powódki o przedstawienie szczegółowej informacji na temat obowiązku promowania sponsora oraz sposobu wydatkowania środków.

/pismo k. 35 – 36/

Pismem z dnia 3 lutego 2015 r. pozwany – przedsiębiorstwo działające w grupie (...) złożyło ponowne oświadczenie o wypowiedzeniu umowy „ze skutkiem natychmiastowym” z powodu powołania się na niewykonywanie przez powódkę umowy, co miało polegać na braku złożenia sprawozdania o sposobie wykonywania przez powódkę umowy.

/pismo k. 18 – 20/

Pismo z 8 grudnia 2014 r., w którym wezwano pozwaną do złożenia sprawozdania było doręczone przedstawicielom ustawowym powódki przez awizo. Powódka nie złożyła powyższego sprawozdania aż do 15 lutego 2015 r., kiedy to zostało nadane pismo pełnomocnika powódki, w którym przedstawiła listę 10 turniejów z lat 2014/2015 w których brała udział powódka.

/Okoliczności niesporne oraz pismo k. 21 – 23, śledzenie przesyłek k. 51-52/

W. K. w lipcu 2015 r. znajdowała się na 157 pozycji światowego rankingu juniorów (...). Poprawiła w ten sposób swoje statystyki z końca roku 2014 r. z pozycji 283. W okresie od sierpnia 2014 r. do końca czerwca 2015 r. brała udział w trzynastu międzynarodowych turniejach, odbywających się na całym świecie. Powódka jest członkiem kadry narodowej juniorów i jedną z czołowych zawodniczek w Polsce. W. K. zawsze sumiennie podchodziła do obowiązków związanych z ujawnianiem logo sponsora i posługiwała się materiałami reklamowymi przekazanymi przez sponsora a zawierającymi logo grupy kapitałowej, w skład której wchodzi pozwany. Nazwisko powódki nie jest znane szerszym kręgom społeczeństwa. Powódka znana jest tylko w swoim wąskim gronie sportowym.

/wydruk k. 53 oraz k. 55, zeznania świadka M. W./

Sąd ustalił okoliczności faktyczne na podstawie okoliczności bezspornych, dokumentów (umowy i treści pism) oraz zeznań dwóch świadków wnioskowanych przez stronę powodową. Wniosek pozwanego o przeprowadzenie dowodu z zeznań dwóch świadków, to jest A. B. i B. S. (k. 27 odw.) należało oddalić, gdyż okoliczności które miały być

nimi dowodzone były w istocie niesporne a zatem przeprowadzenie dowodu było zbędne dla rozstrzygnięcia sprawy. W odpowiedzi na pozew pełnomocnik pozwanego powoływał się na fakt, iż pozwany wchodzi w skład grupy (...). Okoliczność ta nigdy nie była kwestionowana przez stronę powodową. Nigdy nie było też kwestionowane w toku procesu, iż grupa (...) zakończyła współpracę z (...) Związkiem (...) i w związku z tą okolicznością złożono pierwsze oświadczenie o wypowiedzeniu. Równie niesporne było to, iż powódka nie odpowiedziała bezpośrednio na pismo wzywające ją do złożenia sprawozdania z realizacji umowy a pismo to było doręczone w trybie awizo.

Sąd zwążył, co następuje:

Powództwo jest w całości zasadne. Pozwany nie wykazał by zachodziła okoliczność przewidziana w umowie a uzasadniająca wypowiedzenie umowy. Brak było również ustawowych podstaw wypowiedzenia umowy.

Strony łączyła umowa sponsorska. Umowa sponsorska bywa określana jako umowa nienazwana, konsensualna, dwustronnie zobowiązująca, odpłatna i wzajemna (A. M., Sponsoring w świetle prawa, http://www.cte.org.pl/dokument707_sponsoring_w_swietle_prawa.html, oraz podobnie w wyroku SN z dnia 23 maja 2013 r., I CSK 515/12). Umowa ta może łączyć cechy umów nazwanych takich jak chociażby umowa darowizny, zlecenie, najem powierzchni reklamowej itp. (M. G., Umowa sponsorska – krótki poradnik (cz. 1),). Stąd też szczególnie istotne jest ustalenie – w okolicznościach konkretnego wypadku, jaki był cel umowy i funkcja świadczeń stron (bądź strony). Należy zatem pamiętać o tym, iż przytoczone powyżej określenia na temat cech umowy sponsorskiej mają charakter upraszczający a w bardziej szczegółowych opracowaniach na ten temat podkreśla się, iż umowa sponsorska znajduje zastosowanie w bardzo rozmaitych typach aktywności człowieka, takich jak nauka, kultura, sztuka, zdrowie, zadania socjalne (A. Ł., Określenie charakteru prawnego umowy sponsoringu jako przesłanka umożliwiająca podjęcie próby ustalenia jej reżimu prawnego, Roczniki Administracji i Prawa (...), str. 397). Stąd też obok przytoczonych powyżej umów nazwanych, wykazujących podobieństwa w zakresie niektórych elementów do umowy sponsorskiej, wymienia się również umowę zamiany, umowę o dzieło, umowę agencyjną a nawet umowę pożyczki czy renty (szerzej na temat podobieństw i różnic A. R., Określenie ..., str. 402 – 408). W doktrynie zaproponowano określenie sponsoringu jako odpłatnego przysporzenia majątkowego w pieniądzu, rzeczach lub usługach, dokonywane przez sponsora na rzecz sponsorowanego, w celu wykonania przez sponsorowanego czynności określonych w umowie, zmierzających do utrwalenia lub zwiększenia renomy sponsora oraz stopnia jego popularności w danym środowisku społecznym, jak również do zwiększenia jego zysków (L. Stecki, Sponsoring, Toruń 2000, str. 144).

W ocenie Sądu istotnym jest jednak to, iż w niektórych sytuacjach umowa sponsorska zbliża się w swym charakterze do znanego już w starożytności mecenatu, polegającego na co do zasady anonimowym (lub też nie anonimowym ale bez bezpośredniego nastawienia na reklamę) wspieraniu instytucji bądź osób, których działalność wykazuje na istotne walory kulturalne, naukowe bądź społeczne. Jak zauważa A. R., istotą mecenatu (w przeciwieństwie do sponsoringu) jest podejmowanie działań wspierających daną dziedzinę, nie będących nastawionymi bezpośrednio na zwiększenie renomy danego sponsora (mecenasa) (A. R., Określenie ..., str. 409).

Przedstawione powyżej rozważania zmierzały do wykazania, że błędem byłoby formułowanie wniosków ogólnych (w oderwaniu od realiów konkretnej umowy), na temat podobieństw umowy sponsorskiej do określonego typu umowy nazwanej i przyjmowania na tej podstawie analogii legis w celu wykazania zasadności zastosowania danego fragmentu regulacji ustawowej z umowy nazwanej. To zaś pozwala wytłumaczyć, dlaczego w niektórych rozstrzygnięciach Sąd Najwyższy dostrzega w umowie sponsorskiej z dziedziny sportu cechy umowy zlecenia (wyrok SN z dnia 28 września 2004 r., IV CK 640/03, OSNC 2005/9/157) a w innych zaś jedynie określone podobieństwo do świadczenia usług o charakterze faktycznym, które jednak nie uzasadniają dopuszczalności wypowiedzenia umowy na podstawie art. 746 § 2 zd. 1 k.c.

Jedynym problemem w tej sprawie jest bowiem to, czy istniała podstawa prawna do wypowiedzenia umowy zawartej między stronami na czas oznaczony, inna niż określona w punkcie 2 Postanowień końcowych stanowiących, iż „sponsorowi przysługuje prawo do wypowiedzenia niniejszej umowy w przypadku, gdyby druga strona nie wywiązywała się z obowiązków z niej wynikających”.

W ocenie Sądu nie ulega bowiem wątpliwości, iż w tej konkretnej sprawie na powódce – zawodniku sponsorowanym, nie ciążył obowiązek składania sprawozdań z wykonania umowy. Obowiązek ten nie został określony w treści samej umowy. Nie jest też zasadne powoływanie się na art. 740 k.c., który to przepis wprowadza obowiązek przyjmującego zlecenie do udzielania dającemu zlecenie wiadomości o przebiegu sprawy, a po wykonaniu zlecenia złożenia mu sprawozdania.

Zastosowanie tego przepisu w konkretnej sprawie byłoby nieprawidłowe z uwagi na nasilenie elementów mecenatu w umowie łączącej strony, które wskazują na jej większe podobieństwo do umowy darowizny niż odpłatnego świadczenia usług faktycznych. Powódka uprawia dyscyplinę sportową, która z założenia nie ma egalitarnego charakteru. W. K. jest młodą zawodniczką dopiero rozwijającą swoje talenty. Nie ulega zatem wątpliwości, iż siła reklamowa jej nazwiska jest nikła. W preambule umowy strony wyraźnie podkreśliły, iż umowa ta jest zawierana „w trosce o rozwój Zawodnika” oraz w celu „zapewnienia jego możliwości pełnego wykorzystania talentu oraz dalszego wzrostu umiejętności w zakresie uprawianej dyscypliny sportu”. W preambule umowy, która ma znaczenie dla wykładni oświadczeń woli stron, gdyż wskazuje na zasadniczy cel umowy, nie wymieniono interesów gospodarczych i reklamowych pozwanego. Stąd też niniejszy stan faktyczny diametralnie różni się od sprawy będącej przedmiotem uwagi Sądu Najwyższego w orzeczeniu z dnia 28 września 2004 r. (IV CK 640/03, OSNC 2005/9/157). W tamtej sprawie strony uzgodniły comiesięczne wynagrodzenie dla klubu sportowego za zamieszczanie ściśle określonych reklam podczas meczów i konferencji prasowych, tak by były one widoczne w relacjach telewizyjnych. Wprawdzie w niniejszej sprawie powódka zobowiązywała się do korzystania z przedmiotów oznaczonych logo pozwanego (spodenki, czapki itp.) a zatem pozwany nie chciał pozostać anonimowy, tym niemniej istotą świadczeń ze strony powódki nie było prowadzenie działalności reklamowej, bezpośrednio zwiększającej atrakcyjność gospodarczą sponsora. Skutek ten mógł być oczywiście osiągnięty pośrednio, dzięki przenikaniu do wąskiej grupy widzów turniejów sportowych nazwy sponsora, widocznych na ubiorze powódki. Wprawdzie umowa upoważniała sponsora do wykorzystania wizerunku zawodniczki w celach związanych z promocją lub reklamą sponsora, lecz nie to było bezpośrednim celem umowy. Jak już zostało wskazane, zmierzała ona przede wszystkim do zapewnienia możliwości rozwoju talentu sportowego powódki, między innymi dzięki zapewnieniu finansowania jej potrzeb sportowych w stałej wysokości, przez okres 12 miesięcy. W sprawie będącej przedmiotem uwagi Sądu nie chodziło zatem o ściśle określenie działań zawodniczki, zmierzających do reklamy sponsora, lecz o zasygnalizowanie osobom interesującym się sportem troski sponsora o rozwój talentu sportowego powódki. Zdaniem Sądu więcej w omawianej umowie cech umowy darowizny niż odpłatnego zlecenia, pomimo nawiązania do możliwości wykorzystania wizerunku w reklamie pozwanego.

Drugi argument wskazujący na brak obowiązku składania sprawozdań, wynika z funkcji jaką pełni art. 740 k.c. Otóż klasyczna umowa zlecenia zmierza do zmian w sferze prawnej dającego zlecenie, stąd też „powinien on mieć zagwarantowaną możliwość uzyskania informacji o realizacji umowy” (K. Kopaczyńska – Piecziak, Komentarz do art. 740 Kodeksu cywilnego, Lex uwaga 2). Art. 740 k.c. ma zatem umożliwić sprawowanie kontroli przez zlecającego nad poczynaniami przyjmującego zlecenie, skoro znajdują one odbicie w jego sytuacji prawnej. W niniejszej sprawie nie zachodziła taka sytuacja. Pozwany nie wykazał w żaden sposób by jego interesy mogły być naruszone przez brak kontroli nad poczynaniami powódki.

Ostatnia możliwa podstawa wypowiedzenia umowy w niniejszej sprawie to art. 746 k.c. Uwagi na ten temat mają jednak charakter uzupełniający, gdyż w ocenie Sądu – z przyczyn przedstawionych przy ocenie prawnej umowy łączącej strony, w ogóle w grę nie wchodziło stosowanie – nawet odpowiednie – przepisów o zleceniu. Nawet jednak gdyby zanegować ten pogląd i przyjąć odpowiednie stosowanie przepisów o zleceniu w oparciu o art. 750 k.c., to należy podkreślić, iż strony w umowie wyraźnie określiły, kiedy umowa może być wypowiedziana. Ograniczyły w ten sposób dopuszczalność jej wypowiedzenia z dowolnych przyczyn (art. 746 § 2 zd. 1 k.c.). W grę nie wchodziły też ważne powody uzasadniające wypowiedzenie umowy w każdym czasie (art. 746 § 3 k.c.). W orzecznictwie i piśmiennictwie (P. Drapała, Komentarz do art. 746 Kodeksu cywilnego, Lex uwaga 10) podkreśla się, iż ważnymi przyczynami są m.in. naruszenie klauzuli poufności, podjęcie działalności konkurencyjnej wobec kontrahenta, uzasadnioną oceną, że cel umowy nie zostanie osiągnięty z przyczyn leżących po stronie kontrahenta (wyrok SN z 24 września 1998 r., I CKN 448/98), utratę zaufania spowodowaną sprzeniewierzeniem powierzonych środków pieniężnych i korzystaniem

z nich dla własnych korzyści (wyrok SN z 10 maja 2002 r., IV CKN 1043/00) oraz nagłą chorobę lub zmianę sytuacji życiowej kontrahenta, wpływającą na wykonanie umowy (P. Drapała, Komentarz ...).

W wypadku umowy sponsorskiej zawartej w oparciu o art. 353¹ k.c., ważnymi przyczynami które uzasadniałyby wypowiedzenie umowy na zasadzie analogii legis z art. 746 § 3 k.c., byłyby utrata przymiotów osoby wartościowej, której w interesie społecznym oraz interesie sponsora udzielana jest pomoc w danej dziedzinie kultury, nauki, sztuki lub sportu. Chodzi tutaj w szczególności o zachowania nieakceptowane społecznie, sprzeczne z ideą sportu, nauki, kultury itp. takie jak plagiat (sponsoring w dziedzinie nauki), doping (sport) lub też zachowania polegające na popełnianiu przestępstw lub ewidentnie naganne moralnie. Tego typu działania uderzają w ideę mecenatu i sponsoringu, jaką jest obopólna korzyść sponsora i sponsorowanego, wynikająca z promowania działań społecznie pozytywnych. Z uwagi na cel umowy, niezasadne byłoby powiększanie katalogu ważnych przyczyn o zdarzenia leżące poza celem umowy, związane ze zmianą decyzji sponsora, jak chociażby wycofanie się ze sponsorowania danej dziedziny sportu. To bowiem pozostawałoby w sprzeczności z zasadą, iż umowy są wiążące.

Żadna z tych okoliczności nie zachodziła w niniejszej sprawie. W szczególności ważną przyczyną nie było zakończenie współpracy grupy kapitałowej, w skład której wchodził pozwany z (...) Związkiem (...). Okoliczność ta leżała poza umową łączącą strony i nie miała z nią bezpośredniego związku. Pozwany zobowiązał się bowiem do udzielania wsparcia powódce a (...) Związkowi (...).

Z uwagi zatem na brak skutków prawnych oświadczeń o wypowiedzeniu umowy, należało zasądzić na rzecz powódki wynagrodzenie za dwa ostatnie miesiące obowiązywania umowy sponsorskiej. Okolicznością niesporną było bowiem to, iż pozwany nie uregulował powyżej płatności w kwotach po 4.680 zł w terminach do 10 stycznia 2015 r. i 10 lutego 2015 r.

O odsetkach orzeczono na podstawie art. 481 § 1 k.c. uznając, iż pozwany opóźnił się ze spełnieniem świadczenia pieniężnego, począwszy od 11 stycznia 2015 r. i 11 lutego 2015 r.

O kosztach postępowania orzeczono na podstawie art. 98 § 1 k.p.c. biorąc pod uwagę wysokość opłaty sądowej (300 zł) oraz koszty zastępstwa procesowego w wysokości 1217 zł.

ZARZĄDZENIE

Odpis wyroku wraz z uzasadnieniem doręczyć pełnomocnikowi po zwanego .